

قوه قضاییه

کمیسیون مغزی

در فقه و حقوق اسلام

عنوان و نام پدیدآور	: مرگ مغزی در فقه و حقوق ایران/تهریه و تدوین مرکز آموزش‌های تخصصی فقه.
مشخصات نشر	: تهران: قوه قضائيه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ص. ۷۴ : ۵/۲۱ × ۵/۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۰-۰۴۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۷۱ - ۷۴
موضوع	: مرگ مغزی (فقه)
موضوع	: (Brain death) (Islamic law)
موضوع	: اهدای اندامها و بافت‌ها (فقه)
موضوع	: (Donation of organs, tissues, etc. (Islamic law)
شناسه اド	: مدرسه علمیه ولی عصر(عج). مرکز آموزش‌های تخصصی فقه
شناسه افزوده	: ایران. قوه قضائيه. مرکز مطبوعات و انتشارات
شماره کتابشناسی	: ۴۹۹۸

مرکز ملی کتابخانه و اسناد اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

وب سایت: www.ijri.ir کد پست: ۵۰۱۹۸۳۸۱ تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱
نشانی: بزرگراه چمران - بزرگراه یادگار امام - بعد از بزرگراه ۱۰ در که - پژوهشگاه قوه قضائيه

عنوان: مرگ مغزی در فقه و حقوق ایران
تهریه و تدوین: مرکز آموزش‌های تخصصی فقه
ناشر: مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضائيه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۰-۰۴۷-۱
قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال
تیراز و نوبت چاپ: ۱۳۹۷ - اول ۱۰۰۰

واحد بازرگانی:

فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران - خیابان حافظ - بخش خیابان سمیه - ساختمان شماره ۳ قوه قضائيه
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۱۹۹۹۱۳ - ۰۲۱-۸۸۸۱۹۹۹۰۴

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	بخش اول گزارش نشست
۱۱	چکیده
۱۱	سوابق علمی استادی مدعاو
۱۲	مداع کلام
۱۲	عریضه مرگ مغزی و تبیین محل نزاع
۱۳	تبیینی دیگر از محل نزاع و بیان فروض مسئله
۱۳	وجه اول ثبوت انصاص عضو
۱۴	وجه دوم: سیرت
۱۵	وجه سوم: ثبوت ارش
۱۶	وجه چهارم: قصاص
۱۷	عدم جمع دیه و ارش در مرگ از زری
۱۸	جمع‌بندی بیانات آیت الله عنده
۱۸	تجزیه و تحلیل قانون پیوند اعضا
۱۹	شرایط مقرر در قانون جهت پیوند عضو
۲۱	تعامل بین قانون پیوند اعضا و قانون مجازات اسلامی
۲۱	شرایط مقرر جهت إحراز مرگ مغزی
۲۱	۱. اغمای عمیق بیمار
۲۲	۲. قطع کامل تنفس
۲۲	۳. مشخص شدن علت اغمای فرد
۲۲	تشخیص مرگ مغزی در صلاحیت عرف خاص
۲۳	موارد رجوع به عرف عام و خاص در مسئله مورد بحث
۲۴	چگونگی کشف مفارقت روح از بدن در مرگ مغزی
۲۵	مسئولیت جانی و پیشک در مورد فرد مرگ مغزی شده

۲۷	بحثی پیرامون قاعده «تدرء الحدود بالشبهات».
۲۸	احتیاط در دماء و نفوس.
۲۸	حکم نفوذ وصیت بر اهدای عضو از نظر فقهی
۳۰	عدم استناد اعرافی قتل به پزشک و پرستار در تقطیع عضو در مرگ مغزی
۳۲	ادامه بحث تعامل قانون اهدای عضو با قانون مجازات اسلامی
۳۲	تأثیر علم جانی به وضعیت خاص مجذبی علیه، در میزان مسئولیت کیفری
۳۵	بررسی مواد ۳۷۱ و ۳۷۲ در تعامل با قانون پیوند اعضا
۳۶	بررسی تعامل مواد ۴۹۲، ۴۹۳ و ۴۹۵ با قانون پیوند اعضا
۳۶	بررسی مواد ۶۸۰ و ۶۸۱ در تعامل با قانون پیوند اعضا
۳۶	هم به عدم قصاص به دلیل احتیاط در دماء
۳۹	بخش دوم مستند اثبات علمی
۴۱	طرح بحث
۴۳	فصل اول: ماهیت بروک کی مرگ مغزی
۴۴	فصل دوم: مقایسه مرگ مغزی با وقت مشتبه و حیات غیر مستقر
۴۵	گفتار اول: مقایسه مرگ انسانی با سوت مشتبه
۴۶	گفتار دوم: مقایسه مرگ مغزی با حیات غیر مستقر
۴۸	فصل سوم: بررسی فقهی مرگ مغزی
۴۹	گفتار اول: نظریه زنده بودن فرد مبتلا به مرگ مغزی
۶۲	گفتار دوم: نظریه مرده بودن فرد مبتلا به مرگ مغزی
۶۶	گفتار سوم: نظریه تفصیلی

مقدمه

پژوهشگاه قوه قضاییه با همکاری مرکز آموزشی و پژوهشی سراسر کشور اقدام به برگزاری جلسات نقد و تحلیل آراء و رویه قضایی اقدام می‌نماید. گزارش پیش‌رو حاصل همکاری مشترک پژوهشگاه قوه قضاییه با مرکز آموزش‌های تخصصی فقه مستقر در قم می‌باشد. این مرکز، وابسته به مدرسه علمیه ولی عصر(عج)، از سال ۱۳۹۱ به منظور تربیت طلاب فاضل در گرایش تخصصی فقه، راهاندازی شده است. در این راستا مجموعه حاضر، گزارش نشست علمی است با موضوع «مرگ مغزی در فقه و حقوق ایران» که با حضور استاد معزز حجت‌الاسلام و المسلمین محمد عندلیب و دکتر مجید نین راسخ برگزار شده است. در بخش اول مباحث مطرح شده در این نشست دو دویچه با عنوان مستندات علمی با هدف جمع‌آوری و مستندسازی آراء، رات و نتایج فقهای امامیه درباره موضوع نشست، توسط دانش‌پژوه مرکز آموزش‌های تخصصی فقه، فاضل ارجمند جناب آقای احمد اسماعیلیان تدوین و ارائه شده است.

امید است برگزاری این نشست‌ها به همراه مدادات علمی، کمکی در جهت یافتن راه حل‌های جدید و کارآمد در جهت رفع عضلات و مشکلات حقوقی کشور باشد. از مرکز آموزش‌های تخصصی فقه به خصوص همان‌جا، محترم معاونت پژوهش آن مرکز که ما را در تهیه مجموعه یاری نموده‌اند، سپاسگزاریم.

پژوهشگاه قوه قضاییه